

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR – 4101-05-06/2013

P/13/151

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/151 – Zapewnienie prawa do jednakowego wynagradzania kobiet i mężczyzn w sektorze publicznym
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Marta Wojnarska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83868 z 24 kwietnia 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, ul Wspólna 1/3, 00-529 Warszawa (dalej <i>Ministerstwo</i>)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Kuciński, Dyrektor Generalny Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej <i>Dyrektor Generalny</i>) (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła naruszenia zasady równego traktowania w zakresie wynagradzania kobiet i mężczyzn w badanych grupach stanowisk w kontrolowanej jednostce. Występujące różnice płacowe były obiektywnie uzasadnione i wynikały głównie z różnych zakresów obowiązków oraz odpowiedzialności.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono występowanie różnic¹ w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn w zbadanych czterech grupach pracowników na korzyść mężczyzn (różnica dodatnia). Różnice te wynosiły od 5,5% do 23% dla wynagrodzenia zasadniczego, od 2,9% do 33,7% dla wynagrodzenia łącznego, tj. wraz z dodatkiem stażowym i dodatkiem służby cywilnej, oraz od 4,9% do 24,7% dla wynagrodzenia łącznego z wyłączeniem dodatku służby cywilnej. Stwierdzone różnice w wynagrodzeniach zasadniczych kobiet i mężczyzn przekraczały założony przez NIK próg istotności w wysokości 4,5%² od 1 do 18,5 punktu procentowego. Dwucyfrowa różnica w wynagrodzeniach (zarówno w wynagrodzeniach zasadniczych, łącznych, jak i w wynagrodzeniach łącznych z wyłączeniem dodatku służby cywilnej) wystąpiła w dwóch spośród czterech badanych grup pracowników. Ustalenia kontroli wskazują jednak, że przyczyna zróżnicowania wynagrodzeń leży przede wszystkim w zatrudnianiu pracowników na teoretycznie takich samych stanowiskach, lecz znajdujących się w różnych komórkach organizacyjnych Ministerstwa, co przekłada się na różne zakresy czynności i obowiązków tych osób oraz zakres powierzonej odpowiedzialności (w szczególności finansowej), jak również w posiadaniu większego specjalistycznego doświadczenia zawodowego oraz wyższych kwalifikacji. Różnica w wynagrodzeniach między kobietami a mężczyznami wynikała także z posiadanych kompetencji, stażu pracy oraz zaangażowania pracowników.

Kontrolą objęto lata 2012-2013, przy czym wysokość wynagrodzeń (brutto) badano według stanu na 1 maja 2013 r.

¹ Liczonych jako procentowa różnica średniego wynagrodzenia mężczyzn i średniego wynagrodzenia kobiet w stosunku do średniego wynagrodzenia mężczyzn.

² Stwierdzona przez Eurostat w 2011 r. średnia różnica w wynagrodzeniach brutto kobiet i mężczyzn w Polsce http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Gender_pay_gap_statistics.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

W toku kontroli przeprowadzonej w Ministerstwie NIK zbadana następujące grupy stanowisk: zastępca dyrektora (19 osób), naczelnik wydziału (19 osób), radca prawny (7 osób), audytor wewnętrzny (2 osoby). Kontrolą objęto osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę oraz na pełny etat, według stanu zatrudnienia na 1 maja 2013 r. Do badania starano się wybrać grupy stanowisk względnie jednorodne, zakładając, że praca wykonywana przez osoby zajmujące te stanowiska jest porównywalna. Przy badaniu wysokości wynagrodzeń uwzględniono takie czynniki jak poziom wykształcenia i posiadanych kwalifikacji, staż pracy, zakres obowiązków wykonywanych przez pracownika, zakres przypisanej odpowiedzialności, oceny okresowe. Zbadano również wysokość przyznawanych nagród oraz wzięto pod uwagę przyznawanie przez pracodawcę świadczeń dodatkowych.

W badanej grupie zastępców dyrektora, będących wyższymi stanowiskami urzędniczymi, było zatrudnionych jedenaście kobiet i ośmiu mężczyzn³. Na stanowisku urzędnika służby cywilnej zatrudnionych było łącznie dziewięć osób, z tego sześć kobiet (jedna z II stopniem służbowym, cztery z III stopniem służbowym i jedna z IV stopniem służbowym) oraz trzech mężczyzn (jeden z III stopniem służbowym i dwóch z IV stopniem służbowym). Spośród badanych 19 stanowisk zastępców dyrektora, wartościowanie przeprowadzono dla trzech stanowisk. Jedno stanowisko zostało zakwalifikowane do I przedziału punktowego i otrzymało 520 punktów, a dwa stanowiska – do II przedziału punktowego i otrzymały, odpowiednio, 790 i 800 punktów. Na stanowiskach zakwalifikowanych do II przedziału punktowego zatrudnieni byli mężczyźni.

Zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2009 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej⁴ (dalej *rozporządzenie w sprawie określenia stanowisk urzędniczych*), wynagrodzenie zasadnicze w grupie wyższych stanowisk urzędniczych – przy kwocie bazowej, której wysokość określiła ustawa budżetowa na 2013 r.⁵ na poziomie 1 873,84 zł – wynosiło minimalnie 4 122,45 zł, a maksymalnie 14 990,72 zł.

Średnie wynagrodzenie zasadnicze w grupie zastępców dyrektora wynosiło 7 959 zł, tj. 53,1% maksymalnego wynagrodzenia, przy czym średnie wynagrodzenie zasadnicze kobiet wynosiło 51,8% maksymalnego wynagrodzenia (7 768 zł), a mężczyzn 54,8% (8 221 zł). Różnica w wynagrodzeniach zasadniczych wyniosła 5,5%, w wynagrodzeniach łącznych – 2,9%, a w wynagrodzeniach łącznych z wyłączeniem dodatku służby cywilnej – 5,0% na korzyść mężczyzn.

Wszystkie osoby posiadały wykształcenie wyższe, w tym z tytułem magistra – 15 osób, magistra inżyniera – jedna osoba (mężczyzna), a z tytułem doktora – trzy osoby (jedna kobieta i dwóch mężczyzn). Drugi fakultet posiadało pięć osób (trzy kobiety i dwóch mężczyzn), natomiast studia podyplomowe ukończyło dwanaście osób (siedem kobiet i pięciu mężczyzn). Absolwentami Krajowej Szkoły Administracji Publicznej było pięć osób (dwie kobiety i trzech mężczyzn). Średni staż pracy ogółem oraz na kierowniczym stanowisku kobiet był niższy od stażu pracy mężczyzn o trzy lata, a na obecnie zajmowanym stanowisku o cztery lata⁶.

W latach 2012-2013 czterech mężczyzn zatrudnionych na stanowisku zastępcy dyrektora ponosiło odpowiedzialność finansową z tytułu podpisania – w oparciu o udzielone pełnomocnictwa i upoważnienia – umów zawartych w wyniku przeprowadzonych postępowań o zamówienie publiczne w łącznej wysokości 6 901,8 tys. zł, a jedna kobieta w wysokości 1 106,7 tys. zł.

³ Na stanowisku zastępcy dyrektora w Ministerstwie zatrudniona była także jedna kobieta, której wynagrodzenie nie zostało uwzględnione w badaniu, w związku z zatrudnieniem na 0,875 etatu.

⁴ Dz. U. Nr 211, poz. 1630 ze zm.

⁵ Ustawa budżetowa na rok 2013 z dnia 25 stycznia 2013 r., Dz. U. poz. 169.

⁶ Staż pracy ogółem kobiet wynosił od dziesięciu do 36 lat (średnio 21 lat), a na obecnie zajmowanym stanowisku od trzech miesięcy do dziewięciu lat (średnio dwa lata), natomiast staż pracy ogółem mężczyzn wynosił od dziesięciu do 49 lat (średnio 24 lata), a na obecnie zajmowanym stanowisku od roku do 20 lat (średnio sześć lat).

W ocenach okresowych przeprowadzonych na badanym stanowisku zastępcy dyrektora (11 osób) najwyższą ocenę, tj. pozytywną znacznie powyżej oczekiwań, otrzymała jedna kobieta i dwóch mężczyzn.

Spośród osób zatrudnionych na stanowisku zastępcy dyrektora, w Departamencie Organizacji Szkolnictwa Wyższego, Kontroli i Nadzoru zatrudnione były cztery kobiety, w Departamencie Strategii – dwie kobiety i dwóch mężczyzn, w Departamencie Budżetu i Finansów – jedna kobieta i dwóch mężczyzn, w Departamencie Legislacyjno-Prawnym – jedna kobieta i jeden mężczyzna, w Departamencie Systemów Informatycznych – jedna kobieta, w Departamencie Instrumentów Polityki Naukowej – dwóch mężczyzn, w Biurze Dyrektora Generalnego – jeden mężczyzna, a w Biurze Ministra – dwie kobiety.

Średnia liczba osób podległych mężczyznom zajmującym stanowisko zastępcy dyrektora wynosiła 18 osób, a kobietom – 10 osób.

(dowód: akta kontroli str. 50, 52-152, 153-186, 345, 350-352, 389-396, 439, 444-445)

W badanej grupie naczelników wydziału, będących stanowiskami koordynującymi w służbie cywilnej, było zatrudnionych trzynaście kobiet i sześciu mężczyzn. Na stanowisku urzędnika służby cywilnej zatrudnione były dwie osoby – kobieta i mężczyzna, obydwie z IV stopniem służbowym. Spośród badanych 19 stanowisk naczelników wydziałów, wartościowanie przeprowadzono dla siedmiu stanowisk. Cztery stanowiska zostały zakwalifikowane do VII przedziału punktowego i otrzymały, odpowiednio, 236, 243, 245 i 254 punkty, a trzy stanowiska – do VIII przedziału punktowego i otrzymały, odpowiednio, 270, 281 i 285 punktów. Nie stwierdzono różnicy w wynagrodzeniach zasadniczych i łącznych z wyłączeniem dodatku służby cywilnej trzech kobiet i jednego mężczyzny zatrudnionych na stanowiskach zakwalifikowanych do VII przedziału punktowego. Na stanowiskach zakwalifikowanych do VIII przedziału punktowego zatrudnione były kobiety.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wynagrodzenie zasadnicze w grupie stanowisk koordynujących w służbie cywilnej wynosiło minimalnie 1 873,84 zł, a maksymalnie 11 243,04 zł.

Średnie wynagrodzenie zasadnicze w tej grupie wynosiło 5 633 zł, tj. 50,1% maksymalnego wynagrodzenia, przy czym średnie wynagrodzenie zasadnicze kobiet wynosiło 48,3% maksymalnego wynagrodzenia (5 434 zł), a mężczyzn 53,9% (6 065 zł). Różnica w wynagrodzeniach zasadniczych wyniosła 10,4%, w wynagrodzeniach łącznych – 7,1%, a w wynagrodzeniach łącznych z wyłączeniem dodatku służby cywilnej – 4,9% na korzyść mężczyzn.

Wszystkie osoby posiadały wykształcenie wyższe, w tym z tytułem licencjata – jedna osoba (kobieta), z tytułem magistra – 17 osób, a z tytułem magistra inżyniera – jedna osoba (mężczyzna). Studia podyplomowe ukończyło pięć osób (cztery kobiety i jeden mężczyzna). Jeden mężczyzna był absolwentem Krajowej Szkoły Administracji Publicznej. Średni staż pracy kobiet był wyższy od stażu pracy mężczyzn o dziesięć lat, a na obecnie zajmowanym stanowisku o sześć lat⁷.

W ocenach okresowych przeprowadzonych na badanym stanowisku naczelnika wydziału (14 osób) najwyższą ocenę, tj. pozytywną znacznie powyżej oczekiwań, otrzymały cztery kobiety i jeden mężczyzna.

Spośród mężczyzn zatrudnionych na stanowisku naczelnika wydziału, jeden bezpośrednio odpowiadał za systemy informatyczne Ministerstwa i był administratorem sieci informatycznej, a inny był odpowiedzialny za realizację polityki personalnej w Ministerstwie i ponosił odpowiedzialność merytoryczną za prawidłowe realizowanie wydawanych decyzji w zakresie funduszu płac, a także administrowanie Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych. Jeden z mężczyzn uprzednio zajmował stanowisko dyrektora biura, którego zadania od 1 stycznia 2012 r. zostały włączone do zadań realizowanych przez Biuro Dyrektora Generalnego, a pracownikowi temu powierzono stanowisko naczelnika wydziału.

Spośród osób zatrudnionych na stanowisku naczelnika wydziału, w Departamencie Budżetu i Finansów było zatrudnionych siedem kobiet i jeden mężczyzna, w Departamencie

⁷ Staż pracy ogółem kobiet wynosił od 15 lat do 44 lat (średnio 29 lat), a na obecnie zajmowanym stanowisku od roku do 18 lat (średnio dziewięć lat), natomiast staż pracy ogółem mężczyzn wynosił od ośmiu lat do 39 lat (średnio 19 lat), a na obecnie zajmowanym stanowisku od trzech miesięcy do pięciu lat (średnio 3 lata).

Instrumentów Polityki Naukowej – dwie kobiety i jeden mężczyzna, w Departamencie Systemów Informatycznych – dwóch mężczyzn, w Biurze Dyrektora Generalnego – dwie kobiety i dwóch mężczyzn, a w Biurze Ministra – dwie kobiety.

Średnia liczba osób podległych mężczyznom zajmującym stanowisko naczelnika wydziału wynosiła sześć osób, a kobietom – osiem osób.

(dowód: akta kontroli str. 50-51, 187-287, 288-310, 345, 349, 360-380, 439, 445-446)

Na stanowisku radca prawny, będącym samodzielnym stanowiskiem w służbie cywilnej, było zatrudnionych sześć kobiet i jeden mężczyzna, przy czym jedna kobieta była urzędnikiem służby cywilnej z IV stopniem służbowym. Wszystkie osoby zajmowały to samo stanowisko radcy prawnego, które w przeprowadzonym wartościowaniu otrzymało 302 punkty i zostało zakwalifikowane do VIII przedziału punktowego.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wynagrodzenie zasadnicze w grupie stanowisk samodzielnych w służbie cywilnej wynosiło minimalnie 1 873,84 zł, a maksymalnie 11 243,04 zł.

Średnie wynagrodzenie zasadnicze w tej grupie wynosiło 6 320 zł, tj. 56,2% maksymalnego wynagrodzenia, przy czym średnie wynagrodzenie zasadnicze kobiet wynosiło 53,9% maksymalnego wynagrodzenia (6 061 zł), a mężczyzny [...]8%. Różnica w wynagrodzeniach zasadniczych wyniosła 23,0%, w wynagrodzeniach łącznych – 21,3%, a w wynagrodzeniach łącznych z wyłączeniem dodatku służby cywilnej – 24,7% na korzyść mężczyzny.

Wszystkie osoby zatrudnione były w Departamencie Legislacyjno-Prawnym, posiadały wykształcenie wyższe z tytułem magistra oraz prawo wykonywania zawodu radcy prawnego. Dwie kobiety ukończyły dodatkowo studia podyplomowe (na kierunku administracja i zamówienia publiczne). Mężczyzna posiadał dwa fakultety (w zakresie nauk administracyjnych i nauk prawnych) oraz doświadczenie zawodowe w obszarze szkolnictwa wyższego. Pracownik ten zaangażowany był także w prace nad opracowaniem komentarza do ustawy prawo o szkolnictwie wyższym.

W ocenach okresowych przeprowadzonych na badanym stanowisku radca prawny (6 osób) najwyższą ocenę, tj. pozytywną znacznie powyżej oczekiwań, otrzymały trzy kobiety i jeden mężczyzna.

Średni staż pracy kobiet był niższy od stażu pracy mężczyzny o pięć lat, natomiast staż pracy na obecnie zajmowanym stanowisku był wyższy o cztery lata⁹.

(dowód: akta kontroli str. 51, 311-319, 320-330, 349, 353-356, 438, 442-443)

Na stanowisku audytora wewnętrznego, będącego samodzielnym stanowiskiem w służbie cywilnej, była zatrudniona jedna kobieta i jeden mężczyzna, przy czym mężczyzna był urzędnikiem służby cywilnej z II stopniem służbowym¹⁰. Obydwie osoby zajmowały to samo stanowisko audytora wewnętrznego, które w przeprowadzonym wartościowaniu otrzymało 288 punktów i zostało zakwalifikowane do VIII przedziału punktowego.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wynagrodzenie zasadnicze w grupie stanowisk samodzielnych w służbie cywilnej wynosiło minimalnie 1 873,84 zł, a maksymalnie 11 243,04 zł.

Średnie wynagrodzenie zasadnicze w tej grupie wynosiło 5 761 zł, tj. 51,2% maksymalnego wynagrodzenia, przy czym średnie wynagrodzenie zasadnicze kobiety wynosiło [...]11%

⁸ NIK Delegatura w Krakowie dokonała wyłączenia danych osobowych na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) ze względu na ochronę prywatności osoby fizycznej.

⁹ Staż pracy ogółem kobiet wynosił od 12 lat do 41 lat (średnio 24 lata), a na obecnie zajmowanym stanowisku od roku do 20 lat (średnio dziewięć lat), natomiast staż pracy ogółem mężczyzny wynosił 29 lat, a na obecnie zajmowanym stanowisku pięć lat.

¹⁰ Na stanowisku audytora wewnętrznego zatrudniona była również kobieta, która od 1 października 2006 r. przebywa na urlopie bezpłatnym.

¹¹ NIK Delegatura w Krakowie dokonała wyłączenia danych osobowych na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) ze względu na ochronę prywatności osoby fizycznej.

maksymalnego wynagrodzenia, a mężczyzny [...]12%. Różnica w wynagrodzeniach zasadniczych wyniosła [...]13%, w wynagrodzeniach łącznych – [...]14%, a w wynagrodzeniach łącznych z wyłączeniem dodatku służby cywilnej – [...]15% na korzyść mężczyzny.

Obydwie osoby zatrudnione były na Samodzielnym Stanowisku do spraw Audytu Wewnętrznego, posiadały wykształcenie wyższe z tytułem magistra oraz kwalifikacje do zajmowania stanowiska audytor wewnętrzny. Dodatkowo mężczyzna posiadał uprawnienia biegłego rewidenta oraz ukończył studia podyplomowe w zakresie zamówień publicznych. Staż pracy kobiety był niższy od stażu pracy mężczyzny o dziesięć lat, a na obecnie zajmowanym stanowisku – o osiem lat¹⁶.

(dowód: akta kontroli str. 51, 331-336, 337-344, 345, 349, 357-359, 438-439, 444)

W latach 2012-2013 średnia wartość nagród dla kobiet ze wszystkich badanych grup wyniosła 6 748 zł, a dla mężczyzn 11 813 zł. Różnice w wysokości wypłacanych nagród dla poszczególnych grup stanowisk wyniosły od minus 57,8% do 88,3%. Uwzględniając nagrody przyznane osobom zatrudnionym w tym okresie poprzednio na innych stanowiskach¹⁷, średnia wartość nagród dla kobiet wyniosłaby 8 942 zł, a dla mężczyzn – 12 563 zł.

(dowód: akta kontroli, str. 160-161, 294-297, 324, 340)

Dodatkowe świadczenia (telefony komórkowe, komputery przenośne, tablety, dofinansowanie nauki) wynikały z charakteru świadczonej pracy i ich przyznawanie określonym pracownikom było uzasadnione potrzebami pracodawcy. Służbowy telefon komórkowy posiadało łącznie 29 osób (16 kobiet i 13 mężczyzn), komputer przenośny przydzielony był 17 osobom (dziesięć kobiet i siedmiu mężczyzn), tabletem dysponowało dwóch mężczyzn, a dofinansowanie nauki języka obcego otrzymało łącznie jedenaście osób (siedem kobiet i czterech mężczyzn).

(dowód: akta kontroli str. 162-163, 298-299, 326, 341, 397-426, 438-440, 441-447, 448, 449)

W Ministerstwie na bieżąco dokonywany jest przegląd budżetu wynagrodzeń. Wysokość mnożnika kwoty bazowej przyznanego pracownikowi określana jest na podstawie zakresu realizowanych zadań, kompetencji, odpowiedzialności, doświadczenia pracownika, a także posiadanych kwalifikacji i zajmowanego stanowiska pracy w danej grupie stanowisk. Każdorazowa projektowana zmiana wynagrodzenia zawiera opinię dyrektora komórki organizacyjnej o danym pracowniku, uwzględniającą powyższe czynniki. Przy ewentualnej zmianie proponowanego mnożnika pod uwagę brane są średnie wysokości mnożnika kwoty bazowej dla podobnych stanowisk pracy.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że w związku z tzw. „zamrożeniem” budżetu wynagrodzeń w sferze budżetowej, istnieją ograniczone możliwości zarządzania budżetem wynagrodzeń Ministerstwa, w tym prowadzenia systemowej i adekwatnej zmiany wynagrodzeń w poszczególnych grupach stanowisk. Wskazał również na historyczne zróżnicowanie w wynagrodzeniach, które wynika z dysponowania wynagrodzeniami ujętymi w dwóch częściach budżetowych, spośród których, po przyłączeniu do Ministerstwa zadań związanych ze szkolnictwem wyższym, wynagrodzenia osób z części 38 – *Szkolnictwo wyższe* były zdecydowanie niższe niż osób wynagradzanych z części 28 – *Nauka*.

¹² NIK Delegatura w Krakowie dokonała wyłączenia danych osobowych na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) ze względu na ochronę prywatności osoby fizycznej.

¹³ NIK Delegatura w Krakowie dokonała wyłączenia danych osobowych na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) ze względu na ochronę prywatności osoby fizycznej.

¹⁴ NIK Delegatura w Krakowie dokonała wyłączenia danych osobowych na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) ze względu na ochronę prywatności osoby fizycznej.

¹⁵ NIK Delegatura w Krakowie dokonała wyłączenia danych osobowych na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) ze względu na ochronę prywatności osoby fizycznej.

¹⁶ Staż pracy ogółem kobiety wynosił 14 lat, a na obecnie zajmowanym stanowisku – rok, natomiast staż pracy ogółem mężczyzny wynosił 24 lata, a na obecnie zajmowanym stanowisku – dziewięć lat.

¹⁷ Nie wszystkie osoby zajmowały badane stanowiska przez kontrolowany okres, tj. lata 2012-2013. W okresie tym cztery kobiety zatrudnione na badanym stanowisku zastępcy dyrektora oraz mężczyzna i kobieta zatrudnieni na badanym stanowisku naczelnika wydziału, otrzymali nagrody na poprzednio zajmowanych stanowiskach w łącznej wysokości 80 000 zł.

Od listopada 2010 r. systematycznie dokonywana jest zmiana płacy zasadniczej kluczowych pracowników wskazanych przez dyrektorów komórek organizacyjnych. Prowadzona w Ministerstwie polityka wynagradzania stopniowo niweluje różnice, jednak jest to proces złożony i wymagający czasu.

(dowód: akta kontroli str. 438, 441-442, 447)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na nieprzeprowadzenie do dnia kontroli wartościowania 16, spośród 19 badanych stanowisk zastępców dyrektora oraz 12, spośród 19 badanych stanowisk naczelników wydziału. Zgodnie z art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej¹⁸ stanowiska pracy w korpusie służby cywilnej podlegają wartościowaniu. Według § 3 zarządzenia nr 1 Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2011 r. w sprawie zasad dokonywania opisów i wartościowania stanowisk pracy w służbie cywilnej¹⁹ wartościowaniu podlega każde stanowisko pracy, a według § 48 tego rozporządzenia sporządzenie opisów i przeprowadzenie wartościowania wyższych stanowisk w służbie cywilnej winno nastąpić niezwłocznie po zatwierdzeniu wyniku wartościowania stanowiska dyrektora generalnego urzędu. Wynik wartościowania stanowiska dyrektora generalnego Ministerstwa został zatwierdzony 10 stycznia 2012 r.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że niezwłocznie po zatwierdzeniu wyniku wartościowania stanowiska dyrektora generalnego urzędu podjęto czynności mające na celu opracowanie opisów stanowisk dla osób zajmujących wyższe stanowiska pracy w służbie cywilnej, oraz że zmiany organizacyjne, które miały miejsce w 2012 r. dotyczące m.in. realizacji zadań przez poszczególne komórki organizacyjne oraz likwidacja i przeorganizowanie jednego z kluczowych departamentów miały bezpośredni wpływ na proces tworzenia opisów stanowisk pracy i ich wartościowania, znacznie go wydłużając i spowalniając. Wskazał również, że obecnie wartościowanie stanowisk pracy w Ministerstwie przeprowadzane jest sukcesywnie.

(dowód: akta kontroli, str. 156-157, 291, 381-382, 438, 441)

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1993 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁰ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

Kraków, czerwca 2013 r.

Kontroler
Marta Wojnarska
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

¹⁸ Dz. U. Nr 227, poz. 1505 ze zm.

¹⁹ M. P. Nr 5, poz. 61

²⁰ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.